

Prowincja Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny
Zakonu Braci Mniejszych w Polsce

Statuty Partykularne Prowincji

Katowice-Panewniki 2011

Redakcja

Bonawentura Krzemień OFM
sekretarz Prowincji Wniebowzięcia NMP

Projekt okładki

Abraham Sobkowski OFM

Wydawca

Prowincja Wniebowzięcia NMP
Zakonu Braci Mniejszych w Polsce
ul. Panewnicka 76
40-760 Katowice

(do użytku wewnętrznego)

FR. JOSÉ RODRÍGUEZ CARBALLO
MINISTER GENERALNY CAŁEGO ZAKONU BRACI MNIEJSZYCH
I POKORNY W PANU SŁUGA

D E K R E T

Definitorium Generalne na posiedzeniu 13 maja 2011 roku, po dokładnym rozpatrzeniu, zatwierdziło, z przedłożonymi zmianami, Statuty Partykularne Prowincji Wniebowzięcia NMP w Polsce, wypracowane przez Kapitułę Prowincjalną w 2010 r. i przedstawione do zatwierdzenia przez Ministra Prowincjalnego, pismem z dnia 15 lutego 2011 roku, zgodnie z przepisami Konstytucji Generalnych i Statutów Generalnych Zakonu.

**DLATEGO,
MOCĄ NINIEJSZEGO DEKRETU,
ZATWIERDZAM I OGŁASZAM JAKO ZATWIERDZONE
WYŻEJ WYMIENIONE STATUTY PARTYKULARNE
PROWINCJI WNIEBOWZIĘCIA NMP W POLSCE,
WEDŁUG TEKSTU W JĘZYKU ŁACIŃSKIM,
KTÓRY PRZECHOWUJE SIĘ W ARCHIWUM GENERALNYM ZAKONU.**

Dekret obowiązuje bez względu na wszelkie przeciwne zarządzenia.

Z Kurii Generalnej Zakonu Braci Mniejszych w Rzymie,
24 maja 2011 r.

Fr. José Rodríguez Carballo OFM
minister generalny

Fr. Aidan McGrath OFM
sekretarz generalny

Prot. 101772/S 083-11

Spis treści:

Rozdział I

„ZACHOWYWAĆ EWANGELIĘ PANA NASZEGO JEZUSA CHRYSYTA”
(RB 1,1) 7

Rozdział II

„DUCH MODLITWY I POBOŻNOŚCI”
(RB 5,2)

Rozdział III

„WSZYSCY JESTEŚCIE BRAĆMI”
(RN 22,33).....

Rozdział IV

„JESTEŚCIE PIELGRZYMAMI I PRZECHODNIAMI NA TYM ŚWIECIE”
(1P 2,11; RB 6,2)

Rozdział V

„PO TO POSŁAŁ WAS BÓG NA CAŁY ŚWIAT”
(LZ 9)

Rozdział VI

„BRACIA POWINNI PRAGNAĆ POSIĄŚĆ DUCHA PAŃSKIEGO
WRAZ Z JEGO UŚWIĘCAJĄCYM DZIAŁANIEM”
(RB 10,8)

Rozdział VII

„BRACIA MAJĄ OBOWIĄZEK SŁUCHAĆ BRATA FRANCISZKA
I JEGO NASTĘPCÓW”
(RB 1,3)

Część I – Zarządzanie prowincją

Część II – Zarządzanie domem zakonnym

Rozdział VIII

„MINISTROWIE NIECH UPOMINAJĄ BRACI ORAZ POKORNIE
I Z MIŁOŚCIĄ NIECH ICH NAKŁANIAJĄ DO POPRAWY”
(RB 10, 1).....

Rozdział I

„ZACHOWYWAĆ EWANGELIĘ PANA NASZEGO JEZUSA CHRYSSTUSA” (RB 1,1)

Art. 1

§1. Podstawę życia w naszym zakonie stanowią: Reguła św. Franciszka, Konstytucje Generalne oraz Statuty Generalne (KG art. 12,1 i art. 14,1).

§2. Niniejsze Statuty są uzupełnieniem wymienionych wyżej zbiorów naszego prawa własnego. Mają one służyć wierniejszemu zachowywaniu życia zakonnego z uwzględnieniem warunków, w jakich rozwija swoją działalność nasza prowincja (kan. 587,4; KG art. 16,1; SG art. 3,1).

§3. Bracia obrządku wschodniego należący do Fundacji Wszystkich Świętych Zakonu Serafickiego na Ukrainie, którzy stanowią wymowny znak powszechności charyzmatu franciszkańskiego, niech starają się zachować normy Konstytucji i Statutów Generalnych oraz tych Statutów na równi ze swoim prawem partykularnym (por. KG art. 12,3).

Art. 2

§1. Minister prowincjalny powinien zatroszczyć się, aby każdy brat miał do swojej dyspozycji egzemplarz: Reguły i Testamentu św. Franciszka, Konstytucji i Statutów Generalnych oraz Statutów Partykularnych Prowincji (por. SG art. 1).

§2. Każdy brat przy składaniu pierwszej profesji ma otrzymać po jednym egzemplarzu wyżej wymienionych zbiorów prawa własnego.

Art. 3

§1. W każdy piątek w czasie obiadu należy czytać *Regułę*. W kolejne piątki czyta się trzy kolejne jej rozdziały. Podczas kolacji czyta się *Testament* św. Franciszka. *Zachętę i błogosławieństwo* św. Franciszka odczytuje gwardian. W przypadku gdy jest obecny minister prowincjalny lub wikariusz prowincjalny, wówczas on odczytuje tę zachętę i to błogosławieństwo (SG art. 2,1).

§2. Co roku po uroczystości św. Franciszka należy czytać przy stole Konstytucje Generalne, Statuty Generalne, Statuty Partykularne Prowincji oraz dokumenty kapituł generalnej i prowincjalnej, wydane dla lepszej interpretacji i przystosowania Reguły. Podczas kapituł domowych lub osobnych spotkań, o których liczbie decyduje gwardian, z zachowaniem przepisu SP art. 100,1-2, należy omawiać powyższe dokumenty w celu stałej formacji duchowej (por. SG art. 2,2).

Art. 4

§1. Statuty niniejsze wiążą wszystkich braci prowincji w ten sam sposób jak Konstytucje Generalne (kan. 598; KG art. 6,2).

§2. Władzę dyspensowania od przepisów Statutów Partykularnych oraz Specjalnych Prowincji mają przełożeni, zgodnie z Konstytucjami Generalnymi (KG art.: 17 i 18; SG art. 5).

§3. Władzę autentycznego interpretowania niniejszych Statutów posiadają poza kapitułą prowincjalną kongres kapitulny, definitorium prowincji i rada plenarna prowincji.

§4. Statuty Specjalne Prowincji uchwała i zatwierdza kapituła prowincjalna (SG art. 4,2).

§5. Regulaminy nieautonomicznych jednostek zatwierdza minister prowincjalny (KG 16,2).

Rozdział II

„DUCH MODLITWY I POBOŻNOŚCI” (RB 5,2)

Art. 5

§1. „Ofiara eucharystyczna, pamiątka śmierci i zmartwychwstania Pana, w której uwiecznia się Ofiara Krzyża, jest szczytem i źródłem całego kultu oraz życia chrześcijańskiego; oznacza ona i sprawia jedność Ludu Bożego, przez nią buduje się Ciało Chrystusa” (kan. 897) i dlatego powinna ona stanowić rzeczywiste centrum każdej naszej wspólnoty braterskiej (por. kan. 608; KG art. 21,2).

§2. Msza św. wspólnotowa powinna być, w miarę możliwości, koncelebrowana przez wszystkich kapłanów. Do kapituły domowej należy ustalenie takiej godziny, aby we Mszy św. mogli uczestniczyć wszyscy współbracia (SG art. 8).

Art. 6

Liturgię godzin należy odmawiać wspólnie. Kapituła domowa określi czas jej odmawiania, z uwzględnieniem ewentualnej możliwości uczestnictwa wiernych w jutrzni i nieszporach (SG art. 7-8).

Art. 7

§1. „Pierwszym i podstawowym obowiązkiem wszystkich zakonników powinna być kontemplacja rzeczy Bożych oraz ustawiczne zjednoczenie z Bogiem w modlitwie” (kan. 663,1). Bracia powinni codziennie wspólnie odprawiać:

- 1) modlitwy poranne,
- 2) półgodzinne rozmyślanie,
- 3) adorację Najświętszego Sakramentu,
- 4) rachunek sumienia.

§2. Kapituła domowa ustala porę, sposób i miejsce wymienionych ćwiczeń. Rozmyślanie oraz inne formy wspólnotowej i indywidualnej pobożności należy oprzeć na Piśmie Świętym i dokumentach Kościoła oraz

na pismach i przykładzie św. Franciszka oraz innych świętych franciszkańskich (SG art. 11, 2).

Art. 8

§1. Zaleca się częste odprawianie przez braci Drogi Krzyżowej, która jest doskonałą modlitwą ekspiacyjną za grzechy i pozwala głębiej poznać tajemnicę śmierci i zmartwychwstania Pana Jezusa (KG art. 26,1). W każdy piątek, zamiast rozmyślania, należy wspólnie odprawić Drogę Krzyżową.

§2. Wyrazem naszej czci i miłości do Maryi Dziewicy, Bożej Rodzicielki, Królowej zakonu serafickiego, będącej wzorem i oparciem dla życia poświęconego Bogu (por. kan. 663,4), niech będzie częste odmawianie Różańca lub Koronki franciszkańskiej (KG art. 26,2).

Art. 9

§1. W każdej wspólnocie braterskiej urządza się co miesiąc dzień skupienia, którego termin i program ustala gwardian (SG art. 9,2).

§2. Podczas dnia skupienia niech gwardian urządzi braterskie spotkanie, by można było wspólnie rozważyć sprawy konieczne i pożyteczne dla pielęgnowania życia zakonnego i wzrostu braterskiej miłości.

§3. Bracia mieszkający poza domem zakonnym są zobowiązani do uczestnictwa w dniu skupienia w domu, do którego formalnie należą.

Art. 10

§1. Coroczne rekolekcje dla braci trwają pełnych 5 dni (kan. 663,5; KG art. 30,2; SG art. 9,1). Niech bracia dołożą wszelkich starań, by uczestniczyć w nich z całą powagą.

§2. Minister prowincjalny zatroszczy się o rekolekcjonistę i w porozumieniu z gwardianami domów, w których przewidziane są rekolekcje, ustala terminy kursów.

§3. W wyjątkowych przypadkach, gdy przemawia za tym konieczność lub pożytek duchowy, pozostawia się braciom możliwość indywidualnego odprawienia rekolekcji, zwłaszcza w domach odosobnienia naszej prowincji, lub uczestniczenia w nich poza prowincją.

Art. 11

§1. W naszych kościołach zakonnych, także gdy służą duszpasterstwu parafialnemu, należy gorliwie pielęgnować:

- 1) adorację przy Bożym żłóbku i Drogę Krzyżową, szczególnie w okresie Wielkiego Postu,
- 2) sobotnie nabożeństwo do Najświętszej Maryi Panny,
- 3) czwartkowe nabożeństwo do św. Franciszka,
- 4) wtorkowe nabożeństwo do św. Antoniego z Padwy.

§2. Raz ustalonego i zatwierdzonego porządku Mszy św. i nabożeństw z udziałem wiernych w naszych kościołach gwardian nie może zmienić bez uprzedniej zgody kapituły domowej i ministra

provincialnego wraz z definitorium (SG art. 8). W kościołach, przy których istnieje parafia, należy uwzględnić wymogi przepisów diecezjalnych.

§3. Niech bracia starają się przykładowo uczestniczyć w nabożeństwach odprawianych w naszych kościołach, zgodnie z tradycją naszego zakonu i prowincji oraz z zarządzeniami kompetentnej władzy kościelnej (KG art. 27).

Art. 12

§1. Uwzględniając tradycję naszego zakonu, należy w sposób szczególny obchodzić uroczystości ku czci Najświętszej Maryi Panny, zwłaszcza Wniebowzięcia NMP – stanowiące uroczystość patronalną naszej prowincji. W taki sam sposób należy oddawać cześć św. Franciszkowi w dni jemu poświęcone. Inne święta oraz wspomnienia świętych i błogosławionych franciszkańskich niech będą okazją do poznawania i pogłębiania duchowości franciszkańskiej wśród wiernych.

§2. Każdego roku 16 kwietnia odnawiamy w sposób uroczysty profesję zakonną. Do udziału w tej uroczystości należy zaprosić wiernych, szczególnie franciszkanów świeckich.

Art. 13

§1. W sanktuarium w Panewnikach należy pielęgnować szczególnie kult Męki Pańskiej. Zaleca się, aby w każdy piątek Wielkiego Postu odprawiać Drogę Krzyżową na kalwarii. W sanktuarium św. Franciszka w Miejskiej Górcie należy w każdy czwartek, poza uroczystościami i Wielkim Czwartkiem, odprawić uroczystą Mszę św. w kaplicy św. Franciszka.

§2. W naszych sanktuariach należy wiernym, zgodnie z kan. 1234,1 i SG art. 13, zapewnić obfitsze środki zbawienia oraz dawać im świadectwo ducha franciszkańskiego.

Art. 14

Domami modlitewnego odosobnienia w naszej prowincji są klasztory w Jaworzynce, Kobylinie i Miejskiej Górcie.

Art. 15

Bracia niech pamiętają, że w sakramencie pokuty otrzymują od Boga odpuszczenie grzechów i jednocześnie dostępują pojednania z Kościołem, któremu grzesząc, zadali ranę (por. kan. 959). Wobec tego niech często, to jest przynajmniej raz na dwa tygodnie, przystępują do sakramentu pojednania.

Art. 16

§1. Wszyscy wierni są zobowiązani, na podstawie prawa Bożego, do czynienia pokuty (por. kan. 1249), dlatego niech każdy brat dąży do urobienia i zachowania ducha pokuty. Wspólnotowe praktyki pokutne należy szczególnie pielęgnować w okresach pokutnych przypisanych kanonicznym prawem powszechnym i zakonnym prawem własnym (por. kan. 1250; KG art. 34,2-3).

§2. Kapituła domowa ustala na okresy pokutne sposoby umartwienia dla całej wspólnoty klasztornej, dostosowane do warunków miejsca i czasu (SG art. 16).

§3. W każdy pierwszy piątek miesiąca należy podjąć akty pokutne za braci, którzy przyłożyli rękę do pług i oglądali się wstecz (por. Łk 9,62). Bliższe formy tej ekspiacji ustala kapituła domowa.

Art. 17

§1. O śmierci współbrata gwardian niezwłocznie powiadamia kurie prowincjalną, rodziców oraz rodzeństwo zmarłego, podając również do wiadomości dokładne miejsce, dzień i godzinę pogrzebu. Kuria prowincjalna powiadamia o tym fakcie poszczególne klasztory.

§2. Za zmarłego współbrata należy oprócz Mszy św., przewidzianej w SG art. 17, odmówić: w domu, do którego należał, codziennie aż do pogrzebu – modlitwę według Modlitewnika prowincji; w pozostałych domach prowincji tę samą modlitwę jednorazowo, po otrzymaniu wiadomości o śmierci. Każdy kapłan jest zobowiązany odprawić jedną Mszę św. za zmarłego współbrata. Bracia niekapłani odprawią za zmarłego współbrata jedną Drogę Krzyżową i odmówią Koronkę franciszkańską.

§3. W przypadku śmierci współbrata niech gwardian zatroszczy się o zabezpieczenie jego pokoju, w celu przekazania ksiąg, manuskryptów i innych wartościowych przedmiotów do dyspozycji ministra prowincjalnego.

§4. W każdym domu należy, na widocznym miejscu w zakrystii, umieścić nekrolog współbraci prowincji, aby – zwłaszcza w rocznicę śmierci – wspólnota pamiętała o nich w modlitwie.

§5. W pierwszą rocznicę śmierci współbrata, w domu, do którego zmarły ostatnio należał, odprawia się za niego jedną Mszę św.

§6. Za zmarłego papieża, ministra generalnego, ministra prowincjalnego i biskupa diecezji, na której terenie znajduje się dom zakonny, należy odprawić uroczystą Mszę św.

§7. Do „Księgi zmarłych”, przechowywanej w kurii prowincjalnej, sekretarz prowincji, niezwłocznie po śmierci współbrata, ma obowiązek wpisać jego dane personalne. Ważniejsze wydarzenia z jego życia i działalności, okoliczności śmierci oraz inne dane, godne pamięci, umieszcza się w jego teczce personalnej.

Art. 18

§1. Za zmarłych rodziców i rodzeństwo współbrata, w domu, do którego zakonnik należy, trzeba odprawić jedną Mszę św. w najbliższym czasie po otrzymaniu wiadomości o śmierci. Informację o śmierci rodziców współbrata gwardian przekazuje kurii prowincjalnej. Kuria podaje do wiadomości wszystkich klasztorów datę i miejsce pogrzebu rodziców współbrata, by zachęcić do licznego udziału innych zakonników w pogrzebie oraz polecić zmarłych modlitwom wszystkich współbraci (por. SG art. 18,1). Gwardian powinien zatroszczyć się, aby w pogrzebie rodziców współbrata wzięła udział delegacja domu zakonnego, ponadto zmarłych rodziców i dobrodziejów poleci modlitwom wspólnoty domowej.

§2. W każdym domu zakonnym należy co kwartał odprawić jedną Mszę św. za zmarłych współbraci, krewnych i dobrodziejów; tę Mszę św. trzeba współbraciom i wiernym podać do wiadomości.

Art. 19

Troska o groby spoczywa na gwardianie domu, przy którym znajduje się cmentarz zakonny; o postawienie nagrobka troszczy się gwardian domu zakonnego, do którego zmarły ostatnio należał, z zachowaniem jednolitości i skromności.

Rozdział III

„WSZYSCY JESTEŚCIE BRAĆMI” (RN 22,33)

Art. 20

§1. Braterskie współżycie, poprzez które wszyscy jednoczymy się w szczególną jakby rodzinę w Chrystusie, powinno być dla nas wsparciem w wypełnianiu naszego powołania. Powinniśmy poprzez nie stać się przykładem powszechnego pojednania w Chrystusie (por. kan. 602). Zakonne braterstwo polega na podtrzymywaniu i pogłębianiu braterskiej jedności w słowach i czynkach, zwłaszcza zaś w sumiennym zachowywaniu Reguły, przepisów zakonnych i na ścisłym przestrzeganiu zasad życia wspólnego. Tę braterską jedność najpełniej wyraża wspólna modlitwa braci i za braci oraz wzajemna pomoc jako znak służebnej miłości.

§2. Przy stole w czasie obiadu i kolacji należy czytać wyjątek z Pisma Świętego, a następnie czytanek wyznaczoną przez gwardiana, z zachowaniem SP art. 3.

§3. Na zakończenie lektury przy obiedzie lektor zapowiada przypadające nazajutrz imieniny współbrata prowincji.

§4. W czasie modlitw porannych wspomina się rocznicę śmierci zmarłych współbraci i odmawia za nich Psalm 130 wraz z modlitwą.

Art. 21

§1. Kapłani należący do danego domu celebrować wszystkie Msze św. w intencjach wyznaczonych przez gwardiana.

§2. Każdemu bratu po profesji wieczystej przysługuje w dniu imienin Msza św. w jego intencji. W innych przypadkach może on poprosić o nią gwardiana. Zaleca się braciom kapłanom korzystanie w tym celu z koncelebry wspólnotowej.

§3. Raz w miesiącu gwardian powinien odprawić Mszę św. za wspólnotę domową, krewnych i dobrodziejów.

§4. Nadliczbowe intencje mszalne wraz ze stypendium należy przekazać kurii prowincjalnej.

Art. 22

§1. Niech gwardian zatroszczy się, aby bracia byli zaopatrzeni w potrzebną i odpowiednią odzież; jednak jej jakość powinna być zgodna ze ślubem ubóstwa.

§2. Habit franciszkański jest zwyczajnym ubiorem braci i nie należy go zdejmować bez przyczyny. Bracia obowiązkowo noszą go w obrębie klasztoru podczas wszystkich wspólnych ćwiczeń, w rozmównicy i zawsze podczas wykonywania funkcji kapłańskich, jak i zakonnych. Płaszcz zakonny w naszych warunkach klimatycznych pozostaje nadal w użyciu, zwłaszcza w obrębie klasztoru i kościoła.

§3. Ubranie świeckie, które bracia przywdziewają dla słuszych przyczyn, niech będzie skromne i zgodne z duchem ubóstwa. W tych sprawach należy unikać wszystkiego, co trąci próżnością i nie odpowiada naszemu stanowi (por. kan. 282,1; KG 48,2).

§4. Zabrania się palenia tytoniu w jakichkolwiek pomieszczeniach wspólnotowych domu zakonnego.

Art. 23

§1. We wszystkich klasztorach należy zachowywać klauzurę. Miejscem spotkań z osobami świeckimi jest zasadniczo rozmównica.

§2. Gwardian z kapitułą domową określa miejsca objęte klauzurą. Do takich miejsc z natury rzeczy należą: pokoje mieszkalne zakonników, salki rekreacyjna i telewizyjna. Ta uchwała kapituły domowej wymaga zatwierdzenia ministra prowincjalnego (por. KG art. 47; SG art. 23,1).

§3. Gwardian dla słusznej przyczyny, w określonym przypadku, może znieść lub zmienić obowiązek zachowywania klauzury (SG art. 23,2).

Art. 24

Kapituła domowa ustala dni i czas trwania rekreacji – z uwzględnieniem Zwyczajnika prowincji – której głównym celem jest budowanie ściślejszych więzów wspólnotowych. Niech gwardian zatroszczy się o jej przygotowanie – z zachowaniem umiaru i wstrzemięźliwości – oraz umożliwi wzięcie w niej udziału wszystkich współbraci.

Art. 25

§1. Gwardiani niech dołożą wszelkich starań, aby w klasztorach panowała atmosfera braterstwa. W tym celu niech wykorzystują każdą okazję do wspólnego gromadzenia braci i ożywiania ducha wspólnoty.

§2. Bracia przebywający z różnych powodów poza klasztorem powinni, w miarę możliwości, regularnie odwiedzać wspólnotę, do której przynależą. Gwardian domu macierzystego ma zatroszczyć się, aby te kontakty były wzajemne (SG art. 199).

Art. 26

§1. Gwardian zobowiązany jest do powiadomienia ministra prowincjalnego i sąsiednich klasztorów o poważnej chorobie współbrata i proszenia o modlitwę w jego intencji.

§2. Minister prowincjalny i gwardian za swój szczególny obowiązek niech uważają otoczenie troskliwą opieką braci chorych i w podeszłym wieku (por. KG art. 44; SG art. 20,3).

§3. Podobną opieką należy otoczyć brata przebywającego w izolacji lub w zakładzie karnym.

Art. 27

§1. Wszystkich współbraci zachęca się, aby podtrzymywali i rozwijali kontakty ze współbraćmi innych prowincji (por. KG art. 50; SG art. 21,1). Należy przeto chętnie uczestniczyć w spotkaniach międzyprovincialnych, mających na celu rozwijanie ducha braterstwa i wspólnej działalności.

§2. W duchu braterstwa i miłości zachęca się wszystkich współbraci do szczególnego zainteresowania się współbraćmi z krajów sąsiednich i udzielenia im możliwej pomocy.

Art. 28

§1. Gwardiani zatroszczą się, aby gości w naszych domach przyjmowano uprzejmie i serdecznie oraz otoczono ich troskliwą opieką.

§2. Gwardian może gości – zwłaszcza kapłanów diecezjalnych i dobrodziejów klasztoru – poprosić do wspólnego stołu.

§3. Kapłani zakonni korzystający całą dobę z gościny w klasztorze celebryją Eucharystię w intencji wyznaczonej przez miejscowego gwardiana.

§4. Za pobyt w klasztorze, w związku z rekolekcjami lub wypoczynkiem, można pobrać wynagrodzenie ustalone przez definitorium.

Art. 29

§1. Doceniając znaczenie Franciszkańskiego Zakonu Świeckich, niech bracia poczuwają się do obowiązku dbania o jego nieustanny rozwój. Bracia kapłani niech często pouczają wiernych o istocie, znaczeniu i zadaniach tego zakonu.

§2. Franciszkanie świeccy mogą partycypować w różnorodnych formach naszej działalności. I tak asystent, opierając się na mądrym rozeznaniu potrzeb lokalnych, niech chętnie angażuje ich na przykład do pracy apostołskiej i charytatywnej.

§3. Prowincjalnego asystenta Franciszkańskiego Zakonu Świeckich mianuje minister prowincjalny zgodnie z art. 27 Statutów Generalnych.

§4. Aby szerzyć ducha franciszkańskiego wśród młodzieży, minister prowincjalny mianuje prowincjalnego asystenta Młodzieży Franciszkańskiej.

Art. 30

§1. Jako synowie św. Franciszka jesteśmy w sposób szczególny zobowiązani do praktykowania ubóstwa oraz okazywania miłości i pomocy osobom potrzebującym. Nasze domy powinny zatem dawać zbiorowe świadectwo miłości i ubóstwa (por. kan. 640; KG art. 53). Stąd też gwardiani winni regularnie, z własnych dóbr domu, przeznaczać część określoną przez dyskretorium na pomoc dla biednych (KG art. 72,3) oraz

rozwijać inne formy pomocy dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

§2. Ofiary składane przez wiernych do skarbonki dla biednych (np. „Chleb św. Antoniego”) nie stanowią dóbr własnych domu.

§3. Gwardianów obowiązuje prowadzenie specjalnej księgi wydatków z dóbr własnych domu na pomoc dla potrzebujących.

Art. 31

Aby odpowiedzieć na wyzwania dzisiejszego świata, minister prowincjalny mianuje prowincjalnego animatora sprawiedliwości, pokoju i integralności stworzenia, który może być równocześnie duszpasterzem do spraw ekologii.

Art. 32

§1. Stosownie do postanowienia KG art. 54,1 przypomina się braciom o naturalnych i chrześcijańskich obowiązkach względem rodziców, rodzeństwa, krewnych i dobrodziejów. Wobec tego minister prowincjalny i gwardiani powinni umożliwić współbraciom ich odwiedzanie oraz otoczenie opieką w chorobie i starości. Należy o nich pamiętać także w modlitwach wspólnych i prywatnych z zachowaniem SP art. 21,3.

§2. Kongres kapitulny, a poza nim minister prowincjalny wraz z definitorem, mianuje prowincjalnego asystenta ds. kontaktów z rodzicami.

§3. Rodzicom współbrata, znajdującym się w rzeczywistej potrzebie, pomocy materialnej udziela gwardian domu, do którego tenże brat aktualnie należy. Jeżeli pomoc ta była konieczna przez dłuższy czas, o sposobie jej udzielania decyduje minister prowincjalny.

§4. Podobnej pomocy materialnej należy udzielać w trudnej sytuacji życiowej długoletnim dobrodziejom klasztoru i byłej służbie klasztornej.

§5. W każdym domu specjalną księgę służby i dobrodziejów kościoła, klasztoru i kalwarii prowadzi gwardian.

Art. 33

§1. W celu udokumentowania wielorakiej działalności wspólnotowej należy wyznaczyć kronikarza oraz archiwistę prowincji i poszczególnych domów (por. SG art. 26,1).

§2. Staranną opieką należy otoczyć księgozbiory znajdujące się w domach naszej prowincji oraz zabiegać o przemyślnie ich powiększanie (por. SG art. 26,2).

Rozdział IV

„JESTEŚCIE PIELGRZYMAMI I PRZECHODNIAMI NA TYM ŚWIECIE” (1P 2,11; RB 6,2)

Art. 34

§1. Franciszkańskie ubóstwo, stanowiące naśladowanie Chrystusa – który, będąc bogatym, stał się dla nas cierpiącym niedostatek – zobowiązuje nas do życia ubogiego w rzeczywistości i duchu, prowadzonego pracowicie i dalekiego od ziemskich bogactw (por. kan. 600). Dlatego też bracia niech uważają pracę za dar Pana, dzięki któremu mogą służyć innym i rozwijać własną osobowość. Powinni więc pielęgnować cnotę pracowitości i unikać wszelkiego lenistwa, które jest nieprzyjacielem duszy (por. T 21; KG art. 77,1).

§2. Praca jest zwyczajnym i zasadniczym sposobem zdobywania środków koniecznych do życia i niesienia pomocy potrzebującym.

Art. 35

§1. Do przyjmowania długoterminowych prac apostolskich uprawnione są zarówno poszczególne domy zakonne, jak i kuria prowincjalna.

§2. Gwardiani niech roztropnie przyjmują prace apostolskie, które wykraczają poza trwanie ich kadencji. Przy przekazywaniu władzy należy przyjęte prace apostolskie przekazać następcy.

§3. Gwardiani niech pamiętają, że przyjęcie pracy apostolskiej nie może być uzależnione od wysokości wynagrodzenia.

§4. Wszelkie umowy dotyczące najmu czy dzierżawy wymagają pisemnego zezwolenia definitorium prowincji.

Art. 36

§1. Wynagrodzenia za wykonaną pracę duszpasterską, honoraria za publikacje, pensje, renty oraz emerytury otrzymywane przez braci należy przekazać gwardianowi na użytek całej wspólnoty (por. kan. 668,3; KG art. 79,2).

§2. Braciom wolno korzystać z ubezpieczeń społecznych aktualnie przyjętych dla kapłanów i osób zakonnych, zgodnie z postanowieniami episkopatu (por. SG art. 31).

§3. Z ofiar i podarunków otrzymanych od dobrodziejów na osobisty użytek wolno korzystać za wiedzą gwardiana.

§4. Kapituła domowa ustala, w ramach określonych przez ministra prowincjalnego, wysokość kwoty miesięcznego kieszonkowego dla profesów swojego klasztoru, które nie stanowi obowiązkowej pensji miesięcznej.

Art. 37

§1. Na zakup, sprzedaż i zamianę samochodów oraz motocykli wymagana jest zgoda ministra prowincjalnego po zasięgnięciu rady definitorium oraz miejscowego gwardiana. Przy ich nabywaniu należy zachować względy ekonomiczne oraz wymogi ślubowanego ubóstwa.

§2. Żaden z braci nie może posiadać żadnego samochodu lub motocykla na własność albo używać go na stałe, jeśli tytuł jego własności nie należy do prowincji lub domu zakonnego.

§3. Bracia, którzy z racji pełnienia specyficznych obowiązków potrzebują samochodu lub motocykla do swojej osobistej dyspozycji, muszą odpowiednio wcześniej uzyskać pisemne zezwolenie ministra prowincjalnego. Minister udziela go za zgodą swojego definitorium i miejscowego gwardiana. Do ministra prowincjalnego należy określenie wszelkich warunków korzystania z takiego pojazdu.

Art. 38

Ofiary zbierane na cele misji zagranicznych należy rzetelnie przekazać prowincjalnemu animatorowi ewangelizacji misyjnej (por. SG art. 52,2). Sposób ich wykorzystania ustala on z ministrem prowincjalnym. Sprawozdanie z rozporządzania ofiarami składa się na kapitule prowincjalnej.

Art. 39

Jeśli profes czasowy, zgodnie z kan. 668,1 i KG art. 74,1, zrzekł się prawa zarządzania dobrami doczesnymi, to na zmianę zarządu tymi dobrami w czasie trwania profesji czasowej wymagana jest zgoda ministra prowincjalnego (por. kan. 668,2; KG art. 74,2).

Art. 40

§1. Na wyjazd współbrata poza urlopem, nieprzekraczający 7 dni i niezwiązany z pracą duszpasterską może pozwolić gwardian, na wyjazd dłuższy – gwardian, ale po uzyskaniu zgody dyskretów.

§2. Na wyjazd brata do krajów pozaeuropejskich, w każdym przypadku, zezwala minister prowincjalny.

§3. Gwardian prowadzi ścisłą ewidencję rocznych urlopów i wyjazdów braci.

Art. 41

§1. W planowaniu urlopów, zgodnie z SG art. 38, należy uwzględnić obowiązki poszczególnych braci wynikające z pełnionych przez nich zadań.

§2. Braciom po profesji wieczystej, w tym także alumnom seminarium, przysługuje rocznie 30 dni urlopu, łącznie z dniami wyjazdu i powrotu. Braciom alumnom urlop ten przysługuje wyłącznie w czasie wakacji letnich. Braciom profesom czasowym przysługuje 21 dni urlopu.

§3. Gwardian każdemu bratu daje odpowiednią sumę pieniędzy na cele wypoczynkowe, ustaloną przez definitorium prowincji.

§4. Leczenie sanatoryjne objęte jest rocznym urlopem, chyba że należy do tzw. leczenia poszpitalnego.

§5. Urlop należy wykorzystać w danym roku kalendarzowym.

§6. Brat wyjeżdżający na urlop pozostawia u gwardiana lub jego zastępcy klucze od swego pokoju; zaś adres swego pobytu zostawia u swego gwardiana i furtiana.

§7. Korzystanie z dnia wolnego jest uzależnione od uprzedniej zgody gwardiana, a w odniesieniu do duszpasterzy parafialnych także od proboszcza.

Art. 42

§1. Zatrudnienie na stałe osób świeckich i sióstr zakonnych należy uprzednio omówić z dyskretorium względnie z kapitułą domową, a następnie spisać umowę o pracę i płacę.

§2. Zatrudnione u nas osoby należy ubezpieczyć.

Art. 43

Zgodnie z art. 191 SG, minister prowincjalny powinien corocznie, osobiście lub przez swojego delegata, kontrolować wykazy intencji mszalnych we wszystkich domach prowincji.

Rozdział V

„PO TO POSŁAŁ WAS BÓG NA CAŁY ŚWIAT” (LZ 9)

Art. 44

§1. Wszyscy bracia uczestniczą w kościelnym zadaniu ewangelizacji i na wzór św. Franciszka, „który całym sobą przepowiadał”, powinni chętnie, za natchnieniem Pana, wszędzie, dokąd zostaną posłani, słowem i czynem, przyczyniać się do budowy królestwa Bożego (por. KG art. 83). Niech jednak pamiętają, iż chcąc zachęcać lud do pokuty, powinni wpierv sami przynosić godne owoce pokuty oraz wiedzieć, że ewangelizując innych, na pierwszym miejscu ewangelizują siebie (por. KG art. 86). Ponadto niech pamiętają, że wierni chętniej słuchają świadków niż nauczycieli, a nauczycieli tylko wtedy, gdy są świadkami (por. KG art. 103,2).

§2. Prowincjalny Sekretariat ds. Misji i Ewangelizacji, zgodnie z SG art. 51,2, stanowią: prowincjalny sekretarz misji i ewangelizacji, który jest jednocześnie animatorem ewangelizacji; prowincjalny animator ewangelizacji misyjnej; prowincjalny asystent Franciszkańskiego Zakonu Świeckich; prowincjalny asystent Młodzieży Franciszkańskiej i prowincjalny moderator duszpasterstwa parafialnego.

§3. Poszczególne funkcje członków sekretariatu powierza kongres kapitulny, a poza nim minister prowincjalny wraz z definitorem.

§4. Zakres kompetencji sekretariatu i jego członków określają Statuty Specjalne.

Art. 45

§1. W pełnieniu rozlicznych prac apostołskich bracia winni kierować się ideałami franciszkańskimi, działając zawsze w zależności od swoich przełożonych.

§2. Bracia bez święceń mogą głosić wszystkim współbraciom słowo Boże, o ile uzyskają pozwolenie ministra prowincjalnego; zaś wiernym świeckim – zgodnie z przepisami Konferencji Episkopatu Polski (por. KG art. 101,1).

§3. Zezwolenia udziela minister prowincjalny na podstawie wyniku egzaminu kwalifikacyjnego, przeprowadzonego przez komisję wybraną spośród wykładowców naszego seminarium oraz po zasięgnięciu opinii miejscowego gwardiana (por. KG art. 101,3).

Art. 46

Bracia chorzy, starzejący się i niezdolni do pracy niech pamiętają, że zarówno ich modlitwa, jak i cierpienie przyczyniają się do błogosławieństwa Bożego w działalności apostołskiej zakonu.

Art. 47

§1. Wszyscy bracia, niezależnie od pełnionych funkcji, niech włączają się w dzieło ewangelizacji Kościoła, szczególnie przez głoszenie misji i rekolekcji ludowych.

§2. Minister prowincjalny wraz z definitorem winien zadbać o to, aby w prowincji istniała duża grupa wyspecjalizowanych misjonarzy i rekolekcjonistów ludowych, przeznaczonych szczególnie do tej funkcji. Bracia, którzy podjęli się tego zadania, niech dołożą wszelkich starań, aby głoszone przez nich słowo Boże odznaczało się odpowiednim poziomem.

§3. Również pozostali bracia podejmujący jakiegokolwiek inne zadania winni mieć możliwość intensywniejszego poświęcenia się im, aby poprzez zdobycie odpowiednich kwalifikacji mogli skutecznie realizować swoje posłannictwo.

§4. Zgodnie z KG art. 113, przyjmowanie, kierowanie, rozdzielanie i zrzeczenie się prac apostołskich określają kapituła prowincjalna i kapituły domowe (por. KG art. 113) z uwzględnieniem postanowień SG art. 43-58.

Art. 48

Wspólnoty klasztorne powinny dbać o dobre relacje z kapłanami diecezjalnymi. Zadaniem gwardiana jest troszczenie się o uczestnictwo braci w życiu miejscowego dekanatu.

Art. 49

§1. Bracia chętni do pracy na misjach zagranicznych zgłaszają swoją gotowość wyjazdu ministrowi prowincjalnemu. W miarę możliwości zezwala on na wyjazd tym, którzy odznaczają się wzorowym życiem zakonnym, odpowiednim zdrowiem, są właściwie przygotowani oraz jakiś czas gorliwie pracowali w duszpasterstwie zwyczajnym.

§2. Przy każdym domu zakonnym ma być lokalny promotor Franciszkańskiej Unii Misyjnej, który zajmuje się krzewieniem ducha

misyjnego. Każdego roku składa on sprawozdanie ze swej działalności promotorowi prowincjalnemu.

§3. W każdym kościele klasztorным należy umieścić skarbonkę z napisem: Na misje zagraniczne. Złożone ofiary należy w całości przekazać prowincjalnemu animatorowi ewangelizacji misyjnej. Może nimi dysponować również gwardian, w porozumieniu z prowincjalnym animatorem ewangelizacji misyjnej.

§4. Minister prowincjalny, za pośrednictwem prowincjalnego animatora ewangelizacji misyjnej, jest odpowiedzialny za finansowanie misji zagranicznych w zależności od aktualnych możliwości i potrzeb (por. SG art. 55,2-3). Prowincjalny animator ewangelizacji misyjnej dokładnie rozlicza się przed ekonomem prowincjalnym ze swoich przychodów i rozchodów.

§5. Prowincja nasza, odczytując znaki czasu, powinna nadal włączać się w dzieło nowej ewangelizacji Europy, angażując się szczególnie w posługę dla krajów Europy Wschodniej, wspierając istniejące tam fundacje zależne od naszej prowincji.

Art. 50

W celu ściślejszej współpracy pomiędzy duszpasterzami parafialnymi, należy powołać prowincjalnego moderatora duszpasterstwa parafialnego. Jego nominacji dokonuje minister prowincjalny po wysłuchaniu opinii proboszczów.

Art. 51

§1. Przy każdym kościele klasztorным powinna być dobrze zorganizowana Liturgiczna Służba Ołtarza. Opiekę nad nią sprawuje zakonnik wyznaczony przez gwardiana albo proboszcza, gdy kościół klasztorny służy jednocześnie duszpasterstwu parafialnemu.

§2. Moderator LSO przynajmniej raz w miesiącu wygłasza konferencję i jest odpowiedzialny za jej przygotowanie do wykonywania powierzonych jej obowiązków.

§3. Opiekun LSO jest odpowiedzialny za prowadzenie kroniki z życia i działalności grupy.

Rozdział VI

„BRACIA POWINNI PRAGNAĆ POSIĄĆ DUCHA PAŃSKIEGO WRAZ Z JEGO UŚWIĘCAJĄCYM DZIAŁANIEM” (RB 10,8)

Art. 52

§1. Kongres kapitulny, a poza nim minister prowincjalny z definitorium, wybiera prowincjalnego sekretarza formacji i studiów (SG art. 78,3), który kieruje całością formacji w prowincji. Jego zadania są

dokładniej określone w Prowincjalnych Statutach Formacji i Studiów (SG art. 71,2).

§2. Sekretarz przewodniczy sekretariatowi składającemu się z magistrów i wicemistrzów domów formacyjnych, rektora i prorektora seminarium, prowincjalnego moderatora formacji ciągłej oraz prowincjalnego animatora duszpasterstwa powołań (SG art. 78,1).

Art. 53

§1. Bracia, pamiętając o słowach i przykładzie św. Franciszka „zaczniemy czynić dobrze”, powinni przez całe życie kontynuować formację franciszkańską, naukową i praktyczną (por. kan. 661 i KG art. 135).

§2. Prowincjalnego moderatora formacji ciągłej wybiera się na kongresie kapitulnym, a poza kongresem kapitulnym jego wyboru dokonuje minister prowincjalny wraz z definitorium (SG art. 74,2). Jego zadania określają Statuty Specjalne.

Art. 54

§1. Formacji ciągłej służy przede wszystkim rzetelne wypełnianie obowiązków określonych w art. 5-16 niniejszych Statutów; ponadto zaleca się systematyczne studiowanie pism ascetycznych, szczególnie pisarzy franciszkańskich, stosownie do własnych zdolności i potrzeb (KG art. 136).

§2. Program formacji ciągłej, ze szczególnym uwzględnieniem pierwszych pięciu lat od złożenia profesji uroczystej, określają Statuty Specjalne.

Art. 55

Program wychowania, obejmujący formację początkową i ciągłą, uchwała kapituła prowincjalna, z zachowaniem art. 77,3 Statutów Generalnych.

Art. 56

§1. Wszyscy bracia powinni być świadomi, że tworzą wspólnotę wychowawczą przede wszystkim przez przykład własnego życia franciszkańskiego (KG art. 139,1).

§2. Z urzędu wychowawcami w prowincji są następujący bracia: prowincjalny sekretarz formacji i studiów; magistrzy i wicemagistrzy postulików, nowicjuszy i profesów czasowych; prowincjalny moderator formacji ciągłej; prowincjalny animator duszpasterstwa powołań; rektor i prorektor seminarium.

§3. Wyboru wymienionych wychowawców dokonuje kongres kapitulny, a poza nim minister prowincjalny wraz z definitorium (SG art. 84). Magistrem braci profesji czasowej będących poza domem formacyjnym jest gwardian.

§4. Obowiązki i prawa wychowawców szczegółowo określają Prowincjalne Statuty Formacji i Studiów.

Art. 57

§1. „Na całej wspólnotcie chrześcijańskiej spoczywa obowiązek troski o powołania, ażeby wystarczająco zaradzić potrzebom świętej posługi w Kościele. W sposób szczególny ten obowiązek wiąże chrześcijańską rodzinę, wychowawców oraz ze specjalnej racji kapłanów, zwłaszcza proboszczów” (kan. 233,1). Odpowiedzialność za powołania spoczywa również na wszystkich wspólnotach braterskich i poszczególnych braciach (KG art. 145,2). Bracia, zwłaszcza przy głoszeniu rekolekcji i misji, niech mówią o godności i znaczeniu powołania do życia kapłańskiego i zakonnego.

§2. Minister prowincjalny mianuje prowincjalnego animatora duszpasterstwa powołań (SG art. 85,1). W poszczególnych klasztorach krzewieniem powołań zajmuje się z reguły opiekun Liturgicznej Służby Ołtarza.

§3. Animator prowincjalny wraz z animatorami lokalnymi ustala program działalności powołaniowej (KG art. 147), który co roku wymaga zatwierdzenia przez ministra prowincjalnego. Przynajmniej trzy razy w roku animator powinien organizować dni skupienia dla młodzieży wykazującej zainteresowanie życiem franciszkańskim.

§4. Ekonom prowincjalny, w porozumieniu z ministrem prowincjalnym, powinien zapewnić animatorowi prowincjalnemu odpowiednie środki materialne, konieczne do owocnej działalności powołaniowej. Podobnie postępuje ekonom klasztoru w porozumieniu z gwardianem wobec animatora lokalnego.

Art. 58

§1. Inicjacja formacji rozpoczyna się postulatem (por. KG art. 148,1). Minister prowincjalny przyjmuje do postulatu kandydatów, którzy ukończyli co najmniej 16. rok życia i złożyli następujące dokumenty:

- 1) metrykę urodzenia,
- 2) świadectwo chrztu św. świeżej daty,
- 3) świadectwo bierzmowania,
- 4) świadectwo dojrzałości, względnie ostatnie świadectwo szkolne,
- 5) świadectwo ukończenia katechizacji,
- 6) świadectwo moralności od proboszcza i katechety,
- 7) zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia wystawione na formularzu dostarczonym przez kurię prowincjalną,
- 8) własnoręcznie napisaną prośbę o przyjęcie do zakonu,
- 9) życiorys,
- 10) dwa zdjęcia formatu legitymacyjnego.

§2. Na wyjątek od tych wymogów zezwala minister prowincjalny.

§3. Postulat trwa zasadniczo 12 miesięcy.

§4. Minister prowincjalny może przedłużyć czas trwania postulatu, z zachowaniem przepisu art. 86,3 Statutów Generalnych.

§5. Z kandydatem do postulatu należy zawrzeć pisemną umowę dotyczącą pobytu w klasztorze, zawierającą stwierdzenie, że nie będzie się domagał jakiegokolwiek wynagrodzenia w przypadku opuszczenia lub wydalenia z postulatu.

§6. Zaleca się, aby minister prowincjalny w czasie trwania postulatu nawiązał osobiste relacje z postulantom.

Art. 59

§1. Celem formacji w postulacie jest lepsze poznanie samego siebie, zwłaszcza motywów wyboru życia konsekrowanego, pogłębienie znajomości życia franciszkańskiego i rozpoczęcie jego praktyki (KG art. 150). W tym też czasie postulantów należy przygotować do systematycznej pracy, także fizycznej, oraz uzupełnić braki wykształcenia średniego.

§2. Magister postulatu powinien na tyle dobrze poznać postulantów, aby wyrobić sobie dojrzały sąd o ich zdatości do odbycia nowicjatu (KG art. 149). Pod koniec postulatu zdaje on ministrowi prowincjalnemu relację o poszczególnych postulantom.

§3. Szczegółowy program formacji postulantów określa program wychowania.

§4. Obowiązki i prawa, zarówno magistra postulatu, jak i postulantów, normują Statuty Specjalne.

Art. 60

§1. Przyjęcie do nowicjatu odbywa się według następującego obrzędu: postulanci – wobec zgromadzonego konwentu domu – wypowiadają prośbę o przyjęcie do zakonu, którą przyjmuje minister prowincjalny, względnie jego delegat. Następnie postulanci podpisują oświadczenie, że do zakonu wstępują dobrowolnie, nie należą do żadnej organizacji wrogiej Kościołowi, nie mają żadnych zobowiązań wobec innych osób i są gotowi chętnie i sumiennie wykonywać obowiązki swego powołania, nie żądając w zamian żadnego wynagrodzenia w przypadku dobrowolnego opuszczenia, zwolnienia lub wydalenia z zakonu oraz że nie ukrywają żadnej ciężkiej czy nieuleczalnej choroby. Oświadczenie to ponadto podpisują dwaj świadkowie (por. SG art. 88). Następnie minister prowincjalny lub jego delegat oświadcza, że postulanci zostali przyjęci do zakonu i formalnie wpisani w poczet członków prowincji. Obrzęd obłóczyn odbywa się w kościele w terminie późniejszym.

§2. Grono wychowawców domu nowicjackiego ustala minister prowincjalny po wysłuchaniu zdania definitorium (por. SG art. 94,2).

§3. Zgodnie ze zwyczajem naszej prowincji, dwa razy w roku należy urządzić się głosowanie na nowicjuszy, w którym wszyscy profesowie wieczyści domu nowicjackiego wypowiadają się przez głosowanie za pomocą gałek o zdatości nowicjuszy do życia zakonnego.

§4. Magister nowicjatu, po wysłuchaniu zdania grona wychowawców, sporządza dwa razy w roku pisemną relację o poszczególnych nowicjuszach i podpisaną przez siebie przesyła ministrowi prowincjalnemu (por. SG art. 94,3).

Art. 61

Nowicjusz w okresie próby może swobodnie opuścić zakon. Minister prowincjalny, po wysłuchaniu zdania wychowawców, może nowicjusza

wydalić. W szczególnym przypadku minister prowincjalny, po wysłuchaniu opinii wychowawców i swojego definitorium, może nowicjuszowi przedłużyć czas pobytu w nowicjacie, jednak nie dłużej niż o 6 miesięcy (SG art. 97,2).

Art. 62

Okres profesji czasowej trwa z zasady trzy lata. Profesję czasową składa się na jeden rok i odnawia corocznie.

Art. 63

Formację franciszkańską wszystkich braci o profesji czasowej prowadzą ich magistrzy według planu ustalonego w programie wychowania.

Art. 64

§1. Bracia profesji czasowi kontynuują formację w Domu Profesów Czasowych. Wyjątkowo i tylko z uzasadnionej przyczyny mogą oni przebywać w klasztorach nieformacyjnych, lecz są zobowiązani do realizowania przewidzianego dla nich programu formacji.

§2. Raz w roku magister, po wysłuchaniu zdania grona wychowawców, sporządza pisemną relację o zdatności do życia zakonnego profesów czasowych. Relację tę, podpisaną przez magistra i grono wychowawców, przesyła się ministrowi prowincjalnemu (por. SG art. 103,1). W domach nieformacyjnych opinię o profesie czasowym sporządza gwardian po wysłuchaniu opinii wspólnoty.

§3. W procesie formacji profesów czasowych, poza przepisami ogólnokościelnymi i zakonnymi, należy uwzględnić wytyczne Episkopatu Polski, Krajowej Konferencji Wyższych Przełożonych oraz Konferencji Prowincjałów Franciszkańskich.

Art. 65

Wyrażenie opinii profesów wieczystych przed dopuszczeniem braci kandydatów do profesji wieczystej (art. 103,3 Statutów Generalnych), dokonuje się przez głosowanie za pomocą białych i czarnych gałek. Bracia profesji wieczystej bezpośrednio zapytani przez ministra prowincjalnego o ich opinię winni ją wyrazić rzetelnie i obiektywnie.

Art. 66

§1. Bracia, którzy zamierzają przyjąć święcenia kapłańskie, odbywają studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym naszej prowincji lub w innych kościelnych ośrodkach studiów.

§2. W zakresie nauki seminarium kieruje się normami prawa powszechnego oraz zakonnym programem studiów; uwzględnia się także normy prawa partykularnego.

§3. Studiami seminaryjnymi kieruje rektor.

§4. Wysłuchanie opinii profesów wieczystych przed dopuszczeniem braci do święceń, o którym mowa w Statutach Generalnych art. 108,2, odbywa się w taki sam sposób jak przed dopuszczeniem do profesji

wieczyste. Ponadto minister prowincjalny przed dopuszczeniem braci do święceń powinien wysłuchać opinii grona wychowawców oraz proboszcza parafii przy domu formacyjnym (por. SG art. 108,2).

§5. Braciom niezamierzającym przyjąć święceń kapłańskich należy zapewnić odpowiednie wykształcenie teologiczne, według norm programu wychowania, oraz zdobycie lub uzupełnienie wykształcenia zawodowego w zależności od uzdolnień i potrzeb prowincji ustalonych przez ministra prowincjalnego (KG art. 160-162). Bracia niezamierzający do kapłaństwa mogą kontynuować formację w Wyższym Seminarium Duchownym.

Rozdział VII

„BRACIA MAJĄ OBOWIĄZEK SŁUCHAĆ BRATA FRANCISZKA I JEGO NASTĘPCÓW” (RB 1,3)

Część I – Zarządzanie prowincją

Art. 67

Do zadań kapituły prowincjalnej, oprócz wymienionych w art. 215 KG, należy: uchwalanie i dokonywanie zmian w Statutach Partykularnych; uchwalanie Statutów Specjalnych; uchwalanie projektu życia prowincji na kolejne trzecie; określenie wysokości sumy, na wydanie której minister prowincjalny musi uzyskać zgodę definitorium; ustalenie granic alienacji dóbr, o których jest mowa w art. 245 SG; ustalanie wysokości świadczeń poszczególnych domów na rzecz kurii prowincjalnej; rozpatrywanie wniosków od kapituł domowych i poszczególnych braci.

Art. 68

§1. Minister prowincjalny na 6 miesięcy przed mającą się odbyć kapitułą prowincjalną powiadamia o niej ministra generalnego.

§2. Kapitułę prowincjalną poprzedza wizytacja kanoniczna wszystkich domów prowincji, którą przeprowadza minister generalny, minister prowincjalny lub ich delegaci, z zachowaniem przepisów zawartych w „Statutach dla wizytatora i prezesa kapituły”.

§3. Z racji wizytacji kanonicznej, odbywającej się przed kapitułą prowincjalną, gwardiani przedstawiają do wglądu wszystkie księgi wymienione w art. 97 niniejszych Statutów.

§4. Wizytator generalny, w porozumieniu z ministrem prowincjalnym, dobiera sobie odpowiedniego zakonnika, który towarzyszy mu podczas wizytacji klasztorów i sprawuje funkcję sekretarza.

Art. 69

§1. Trzy miesiące przed rozpoczęciem kapituły definitorium prowincji powiadamia współbraci o ważniejszych sprawach, które mają być przedmiotem obrad. Najpóźniej miesiąc przed nią kapituły domowe mogą

wyrazić swoją opinię o danej sprawie, jak również wysunąć inne propozycje i dezyderaty. Podobne prawo przysługuje każdemu bratu (SG art. 160).

§2. Przez 9 dni przed rozpoczęciem kapituły odmawia się w każdym klasztorze modlitwy określone w Modlitewniku prowincji.

§3. W dniu rozpoczęcia kapituły we wszystkich klasztorach celebrować się Mszę św. do Ducha Świętego w celu uproszenia błogosławieństwa Bożego.

Art. 70

§1. Gwardiani sporządzają na kapitułę prowincjalną następujące sprawozdania:

- 1) oświadczenie, podpisane przez gwardiana, wikariusza i dyskretów klasztoru, że intencje mszalne przyjęte przez klasztor zostały odprawione, względnie zostały przekazane do odprawienia;
- 2) oświadczenie, podpisane przez wszystkich kapłanów klasztoru, że odprawili wszystkie Msze św. wyznaczone im przez gwardiana;
- 3) oświadczenie, podpisane przez wszystkich braci klasztoru, że odprawili co roku rekolekcje zakonne i odmówili przypisane modlitwy za zmarłych współbraci;
- 4) oświadczenie, podpisane przez gwardiana, wikariusza i dyskretów klasztoru, że wszystkie ofiary pieniężne, złożone na potrzeby kościoła i klasztoru, zostały wydatkowane zgodnie z ich przeznaczeniem;
- 5) wykaz prac budowlano-remontowych, podpisany przez gwardiana, wikariusza i dyskretów;
- 6) stan biblioteki i archiwum;
- 7) stan posiadania;
- 8) duplikat kroniki klasztoru ostatniego trzechlecia.

§2. Pisemne sprawozdanie z działalności za okres trzech lat przedkłada się kapitule prowincjalnej:

- 1) prowincjalny sekretarz formacji i studiów;
- 2) prowincjalny asystent Franciszkańskiego Zakonu Świeckich;
- 3) prowincjalny sekretarz misji i ewangelizacji;
- 4) prowincjalny animator ewangelizacji misyjnej;
- 5) prowincjalny moderator duszpasterstwa misyjno-rekolekcyjnego;
- 6) prowincjalny animator duszpasterstwa powołań;
- 7) ekonom prowincji;
- 8) bibliotekarz prowincji;
- 9) prezesi fundacji.

§3. Wszystkie sprawozdania wymienione w §2 powinny być dostępne do wglądu uczestników kapituły w kurii prowincjalnej przynajmniej na tydzień przed rozpoczęciem kapituły.

Art. 71

Na kapitule prowincjalnej głos czynny, decydujący i doradczy, aż do jej zakończenia, posiadają: prezes kapituły; minister prowincjalny; wikariusz prowincjalny; definitory prowincjalni; eksprowincjał, który na ostatniej kapitule prowincjalnej, a nie po kapitule złożył urząd; sekretarz

provincji; prowincjalny sekretarz formacji i studiów; prezesi fundacji; gwardiani domów posiadających dyskretorium oraz deputowani.

Art. 72

§1. Sekretarz prowincji sporządza dla wszystkich klasztorów wykaz braci, którzy, zgodnie z SG art. 162,1, mają czynny i bierny głos w wyborach na deputowanych.

§2. Deputowanych na kapitułę prowincjalną wybiera się tylu, ilu uczestniczy w niej z urzędu (SG art. 150,2).

Art. 73

§1. Blankiet, na którym wyborcy wypisują imiona i nazwiska kandydatów na deputowanych, nie może być podpisany (por. SG art. 133 §3). W zaklejonej, podpisanej i – o ile to możliwe – opieczętowanej kopercie swój głos oddają wizytatorowi, względnie – według jego uznania – towarzyszącemu mu sekretarzowi.

§2. Kartki wyborcze zawierające większą od ustalonej w art. 71,2 niniejszych Statutów liczbę deputowanych są nieważne.

§3. Gdy prezesem kapituły prowincjalnej jest minister prowincjalny, głosy na deputowanych należy przesłać do kurii prowincjalnej w terminie określonym przez ministra prowincjalnego.

§4. Za wybranych na deputowanych uważa się tych, którzy otrzymali przynajmniej względną większość głosów. W przypadku gdy dwóch lub więcej współbraci zajmujących ostatnie miejsce na liście kandydatów na deputowanych otrzyma równą liczbę głosów, wtedy wybrany jest starszy pierwszą profesją; w przypadku zbieżności profesji – starszy wiekiem.

Art. 74

§1. Sekretarz prowincji sporządza dla wszystkich klasztorów wykaz braci, którzy mają czynny i bierny głos w wyborze na ministra prowincjalnego.

§2. Każdy profes wieczysty należący do prowincji i posiadający głos czynny może podać nie więcej jak trzech kandydatów na urząd ministra prowincjalnego spośród członków prowincji posiadających głos bierny i będących przynajmniej 5 lat po profesji wieczystej.

§3. Sporządzoną na piśmie listę kandydatów oddaje się w sposób określony w art. 72,1 niniejszych Statutów.

§4. Po zatwierdzeniu przez ministra generalnego czterech kandydatów na urząd ministra prowincjalnego należy jak najwcześniej podać ich imiona do wiadomości współbraciom prowincji.

§5. Imiona i liczbę głosów wszystkich braci, którzy otrzymali głos i jako deputowani mają uczestniczyć w kapitule, należy podać do wiadomości całej prowincji.

Art. 75

Głosy wyborców na deputowanych i na kandydatów na urząd ministra prowincjalnego należy jeszcze tego samego dnia po skończonej kapitule spalić.

Art. 76

§1. Imiona i nazwiska czterech kandydatów na urząd ministra prowincjalnego, zatwierdzonych przez ministra generalnego, wraz z ilością otrzymanych głosów w prowincji oraz imiona i nazwiska uczestników kapituły prowincjalnej z prawa i deputowanych podaje się do wiadomości braciom prowincji wraz z datą i miejscem kapituły.

§2. Podczas trwania kapituły prowincjalnej zabrania się udzielać jakichkolwiek informacji na zewnątrz o jej przebiegu, wynikach obrad lub wyborach.

Art. 77

§1. Aktualny sekretarz prowincji jest głównym sekretarzem kapituły i pełni funkcję sekretarza komisji skrutatorów.

§2. Prezes kapituły może powołać sekretarzy pomocniczych spoza grona jej uczestników.

Art. 78

Prezes kapituły wraz z definitorium prowincji na sesji wstępnej:

- 1) omawia aktualne sprawy prowincji, które należy przedyskutować na sesjach plenarnych;
- 2) przedstawia program prac kapituły;
- 3) proponuje sekretarzy pomocniczych, rewizorów sprawozdań oraz skrutatorów spośród grona członków kapituły;
- 4) uzgadnia odpowiednią oprawę liturgiczną dla koncelebracji Eucharystii, nabożeństw kapitulnych oraz modlitwy na rozpoczęcie i zakończenie sesji plenarnych.

Art. 79

§1. Na pierwszej sesji plenarnej sekretarz odczytuje listę z nazwiskami braci uprawnionych do uczestnictwa w kapitule prowincjalnej i sprawdza ich obecność.

§2. Prezes kapituły, gdy jest nim delegat ministra generalnego, odczytuje pismo uwierzytelniające, które uprawnia go do przewodniczenia kapitule prowincjalnej, wygłasza stosowne przemówienie do grona uczestników i zapowiada program prac kapituły.

§3. Pierwszą sesję plenarną kończy sprawozdanie prezesa kapituły o stanie prowincji na podstawie przeprowadzonej wizytacji kanonicznej.

Art. 80

§1. Na dalszych sesjach plenarnych sprawozdania ze swej działalności w ostatnim trzechleciu przedstawiają:

- 1) minister prowincjalny,
- 2) sekretarz formacji i studiów,

3) inni referenci, według ustaleń prezesa kapituły wraz z definitorium.

§2. Po odczytaniu sprawozdań należy przeznaczyć odpowiedni czas na dyskusję.

§3. Wszystkie sprawozdania nadesłane do kapituły (por. SP art. 69,2) należy złożyć sekretarzowi kapituły prowincjalnej.

§4. Prezes kapituły zwołuje tyle sesji plenarnych, ile uzna za stosowne, aby wyczerpać całokształt spraw wymagających omówienia.

§5. Na jednej z sesji plenarnych rewizorzy sprawozdań sporządzonych przez gwardianów (por. SP art. 69,1) zreferują na piśmie i odczytają uczestnikom kapituły swoje spostrzeżenia i wnioski.

§6. Według uznania prezesa kapituły albo większości ojców kapitulnych na niektóre sesje można powołać rzeczoznawców; w konkretnej sprawie przysługuje im prawo głosu decydującego, jeśli są członkami prowincji. Wszyscy rzeczoznawcy są zobowiązani do zachowania tajemnicy.

Art. 81

§1. Głosowanie na kapitule przeprowadza się w trojaki sposób:

- 1) za pomocą kartek wyborczych,
- 2) za pomocą białych i czarnych gałek,
- 3) przez podniesienie ręki.

§2. Gdy prezes kapituły uzna za stosowne poddać pewne sprawy pod głosowanie uczestników, wówczas gremium kapituły ustali sposób, w jaki należy głosować: czy za pomocą gałek, czy tylko przez podniesienie ręki.

Art. 82

§1. Sekretarz kapituły i jego pomocnicy (względnie dwóch najmłodszych z grona wyborców) przygotowują w sali kapitulnej na czas sesji wyborczej:

- 1) Pismo Święte, krucyfiks, Rytuał seraficki, komżę i stułę;
- 2) urnę wyborczą i kartki wyborcze równego formatu.

§2. W dniu wyborów wyborcy gromadzą się o ustalonej godzinie w sali kapitulnej. Sekretarz kapituły odczytuje listę uprawnionych do głosowania, po czym prezes kapituły przypomina o obowiązku wyboru kandydatów, „których wobec Boga” uznają za rzeczywiście godnych i odpowiednich (por. kan. 626).

§3. Przed samym aktem wyborów komisja skrutatorów składa przysięgę o zachowaniu tajemnicy nieujawniania imion i nazwisk wyborców.

§4. Gdy na danej kapitule kończy się kadencja urzędu ministra prowincjalnego zdaje on swój urząd prezesowi kapituły przez symboliczne przekazanie wielkiej pieczęci prowincji; po tym akcie prezes kapituły udziela ustępującemu ministrowi prowincjalnemu absolutorium.

§5. Po przysiędze skrutatorów i ewentualnym złożeniu urzędu przez ministra prowincjalnego wszyscy wyborcy składają przysięgę o dokonaniu wyboru zgodnie z §2 niniejszego artykułu.

Art. 83

§1. Wyboru ministra prowincjalnego dokonuje się przez wpisanie na karcie wyborczej imienia i nazwiska kandydata.

§2. Po złożeniu kartek wyborczych w urnie sekretarz kapituły dokonuje obliczenia, czy liczba oddanych kartek jest zgodna z liczbą wyborców.

§3. Komisja skrutatorów otwiera poszczególne kartki wyborcze i każdy z nich odnotowuje dokładną liczbę głosów oddanych na kandydatów, zestawia wyniki i przekazuje prezesowi kapituły celem sprawdzenia zgodności obliczeń.

§4. Prezes kapituły zleca ogłoszenie wyników głosowania sekretarzowi kapituły.

§5. Wybrany kanonicznie jest ten, kto otrzymał absolutną większość ważnych głosów.

Art. 84

§1. Jeśli w pierwszym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzymał absolutnej większości głosów, ma się odbyć drugie lub trzecie głosowanie (por. kan. 119,1).

§2. Gdy zaś w drugim głosowaniu nikt nie otrzyma absolutnej większości głosów, przeprowadza się trzecie głosowanie na dwóch kandydatów, którzy w drugim głosowaniu otrzymali relatywnie największą liczbę głosów.

§3. Jeżeli w drugim głosowaniu niektórzy kandydaci otrzymali równą liczbę głosów, o dopuszczeniu kandydata do trzeciej rundy głosowania decyduje pierwsza profesja; w przypadku zbieżności profesji dopuszczony zostaje starszy wiekiem.

§4. Jeśliby w trzecim głosowaniu ci dwaj kandydaci otrzymali równą liczbę głosów, na urząd ministra prowincjalnego wybrany zostaje starszy pierwszą profesją; w przypadku zbieżności profesji – starszy wiekiem.

§5. Jeśli postuluje się kandydata na urząd ministra prowincjalnego, należy zachować przepisy Kodeksu Prawa Kanonicznego, kan. 180-183 (por. KG art. 181,1).

Art. 85

Po wyborze ministra prowincjalnego przeprowadza się wybór wikariusza prowincjalnego według sposobu podanego w art. 83 niniejszych Statutów.

Art. 86

§1. Kapituła prowincjalna wybiera pięciu definitorów.

§2. Definitorów prowincji wybiera się łącznie. Do drugiego głosowania za każdym razem wybrani są ci, którzy otrzymali bezwzględną większość głosów. W drugim głosowaniu, jeśli jest konieczne, wybiera się tylu definitorów, ilu brakuje do liczby pięć. Jeśli po drugim głosowaniu nie zostało wybranych pięciu definitorów, urządza się trzecie głosowanie na tylu definitorów, ilu brakuje do liczby pięć. W tym głosowaniu prawnie wybrani są ci, którzy otrzymali przynajmniej względną większość głosów,

a w przypadku równości ci, którzy są starsi pierwszą profesją, zaś w przypadku równości pierwszej profesji – starsi wiekiem.

Art. 87

§1. Po dokonaniu wyborów ministra prowincjalnego, wikariusza i definitorów prowincji, sekretarz kapituły ogłasza ich wyniki, podając imiona i nazwiska wszystkich kandydatów na poszczególne urzędy. Sporządza również dokument wyborów w dwóch egzemplarzach.

§2. Wybrany na kapitule powinien przyjąć urząd w duchu odpowiedzialności i służby braterskiej; pomimo to prezes kapituły pyta poszczególnych elektów, czy urząd przyjmują (por. kan. 177,1).

§3. Następnie, wobec zgromadzonej w auli kapitulnej całej wspólnoty klasztornej, sekretarz kapituły ogłasza wybranych na ministra prowincjalnego, na wikariusza prowincji i pięciu definitorów.

§4. W kościele lub kaplicy, po odśpiewaniu „Te Deum” i odmówieniu modlitw, prezes kapituły przyjmuje od nowo wybranych ministra prowincjalnego i wikariusza prowincjalnego wyznanie wiary i zatwierdza ich na urząd.

§5. Na zakończenie nowo wybrany minister prowincjalny przyjmuje od zebranych braci oznaki czci i szacunku – homagium – i udziela im swego błogosławieństwa.

Art. 88

§1. Wszystkie uchwały kapituły prowincjalnej mają moc obowiązującą.

§2. Należy sporządzić protokół ze wszystkich sesji; po jego przyjęciu podpisują go kolejno: prezes kapituły, minister prowincjalny, wikariusz prowincji, pięciu definitorów i sekretarz kapituły.

§3. Po rozpatrzeniu i załatwieniu spraw wchodzących w zakres kompetencji kapituły prowincjalnej, prezes udziela braciom kapitulnym błogosławieństwa św. Franciszka i ogłasza kapitułę za zakończoną.

Art. 89

§1. Prezes kapituły, w porozumieniu z nowo wybranym definitorium prowincji, wyznacza termin kongresu kapitulnego celem obsadzenia wakujących urzędów i stanowisk. Kongres ten powinien się odbyć, z uwagi na nasze lokalne uwarunkowania, w przeciągu miesiąca od zakończenia kapituły prowincjalnej.

§2. Przed obsadzeniem urzędów i stanowisk należy przeprowadzić konsultację i dyskusję na temat kwalifikacji i przydatności kandydatów, z zachowaniem kan. 626.

§3. Następnie wszyscy wyborcy, począwszy od prezesa, składają przysięgę, że zgodnie z sumieniem wybiorą kandydatów godnych i odpowiednich.

Art. 90

§1. Wybór kandydatów na urzędy i stanowiska dokonuje się po uprzedniej konsultacji. Powierzenie urzędów i stanowisk na kongresie

kapitulnym dokonuje się przez głosowanie za pomocą gałek, przez zgodę wyrażoną podniesieniem ręki i przez nominację ministra prowincjalnego (SG art. 118).

§2. Przez głosowanie za pomocą gałek wybiera się kandydatów na następujące urzędy i stanowiska:

- 1) prezesów fundacji,
- 2) gwardianów,
- 3) prezesów domów filialnych,
- 4) prowincjalnego sekretarza formacji i studiów,
- 5) magistrów nowicjatów.

§3. Przez podniesienie ręki wybiera się:

- 1) radnych fundacji,
- 2) sekretarza prowincji,
- 3) sekretarzy fundacji,
- 4) ekonoma prowincji,
- 5) ekonomów fundacji,
- 6) wikariuszy domów zakonnych,
- 7) ekonomów domów zakonnych,
- 8) dyskretów domów zakonnych,
- 9) prowincjalnego sekretarza misji i ewangelizacji oraz animatora ewangelizacji,
- 10) prowincjalnego animatora ewangelizacji misyjnej,
- 11) prowincjalnego moderatora formacji ciągłej,
- 12) rektora i prorektora wyższego seminarium,
- 13) wicemagistrów nowicjatów, magistrów i wicemagistrów postulatu i profesów czasowych,
- 14) bibliotekarza prowincji,
- 15) archiwistę prowincji.

§4. Przez nominację ministra prowincjalnego powierza się następujące stanowiska:

- 1) prowincjalnego animatora duszpasterstwa powołań,
- 2) prowincjalnego asystenta Franciszkańskiego Zakonu Świeckich,
- 3) prowincjalnego asystenta Młodzieży Franciszkańskiej,
- 4) prowincjalnego animatora sprawiedliwości, pokoju i integralności stworzenia oraz duszpasterza ds. ekologii,
- 5) prowincjalnego moderatora duszpasterstwa parafialnego,
- 6) prowincjalnego delegata Ziemi Świętej,
- 7) prowincjalnego delegata ds. mniszek,
- 8) prowincjalnego asystenta ds. kontaktów z rodzicami,
- 9) prowincjalnego ceremoniarza,
- 10) kronikarza prowincji,
- 11) wicepostulatora ds. beatyfikacji,
- 12) kustoszów sanktuariów,
- 13) ojców duchownych domów formacyjnych,
- 14) spowiedników domów formacyjnych.

§5. Prezes kongresu kapitulnego może zdecydować, aby niektóre urzędy i stanowiska wymienione w §3 powierzyć na podstawie głosowania za pomocą gałek (por. SG art. 128,2).

§6. Kongres kapitulny ustala przynależność poszczególnych braci do określonych domów, według konkretnych potrzeb prowincji; bracia zaś niech w duchu dyspozycyjnej służby chętnie przyjmą nałożone im obowiązki.

Art. 91

§1. Sekretarz prowincji sporządza w dwóch egzemplarzach protokół obsadzenia urzędów i stanowisk.

§2. Akta kongresu kapitulnego – podpisane przez prezesa i sekretarza prowincji, opatrzone pieczęcią prowincji – przesyła się do definitorium generalnego celem uprawomocnienia, w myśl SG art. 165.

§3. Sekretarz prowincji sporządza również spis zestawień rodzin zakonnych poszczególnych klasztorów, które niezwłocznie należy dostarczyć poszczególnym domom.

Art. 92

§1. Ustanowienie Rady Plenarnej Prowincji pozostawia się do decyzji każdorazowej kapituły prowincjalnej (SG art. 169), podejmowanej po wyborze nowego definitorium prowincji.

§2. W przypadku ustanowienia Rady Plenarnej Prowincji obowiązują następujące postanowienia:

- 1) Radę Plenarną Prowincji stanowią: definitorium prowincji i sześciu braci profesów wieczystych;
- 2) prawo wyboru czynne i bierne do Rady Plenarnej przysługuje wszystkim braciom profesom wieczystym;
- 3) każdy uprawniony wyborca oddaje swój głos na sześciu kandydatów do Rady Plenarnej, wypisując imiona i nazwiska na blankiecie, podpisuje go swoim imieniem i nazwiskiem i oddaje w zaklejonej kopercie gwardianowi, który głosy braci dostarczy do kurii prowincjalnej;
- 4) wybranymi do Rady Plenarnej Prowincji są ci, którzy otrzymali przynajmniej względną większość głosów; w razie równości otrzymanych głosów o pierwszeństwie wyboru decyduje pierwsza profesja, przy równości profesji – starszeństwo wiekiem;
- 5) Rada Plenarna Prowincji stanowi dla definitorium prowincji grono doradców z głosem doradczym dla rozpatrzenia ważniejszych spraw dotyczących życia i działalności prowincji; nadto członkowie Rady Plenarnej mogą przedkładać do rozpatrzenia skargi i dezyderaty braci;
- 6) Rada Plenarna Prowincji powinna być zwoływana przynajmniej jeden raz w roku.

Art. 93

Na ministrze prowincjalnym spoczywa obowiązek rzetelnego informowania wszystkich braci, w kraju i za granicą, o ważniejszych wydarzeniach w zakonie i prowincji.

Art. 94

§1. Raz w roku minister prowincjalny zdaje definitorium wierne sprawozdanie o stanie prowincji. Na tym samym posiedzeniu definitorzy

zapoznają się i przyjmują roczne sprawozdania nadesłane przez ekonoma prowincji i poszczególnych gwardianów (SG art. 187).

§2. Sprawozdanie ekonoma prowincji powinno zawierać:

- 1) wykaz przychodów i rozchodów oraz stan salda,
- 2) stan realizowanych przez prowincję inwestycji,
- 3) plan zamierzonych w prowincji inwestycji,
- 4) sytuację finansową domów zakonnych prowincji.

§3. Sekretarz prowincji udostępnia definitorium roczne sprawozdania nadesłane przez gwardianów poszczególnych domów.

Część II – Zarządzanie domem zakonnym

Art. 95

§1. Każda wspólnota braterska winna mieszkać w domu prawnie erygowanym, pozostając pod władzą przełożonego wyznaczonego przez kongres kapitulny (por. kan. 608).

§2. Gdy przełożony jest nieobecny lub niedostępny, zastępuje go wikariusz domu, najstarszy pierwszą profesją dyskret lub najstarszy profes.

§3. Bracia, którzy przebywają w domach nieerygowanych, przynależą do poszczególnych gwardianatów lub domów filialnych i podlegają odnośnym gwardianom lub prezesom.

Art. 96

§1. W każdym domu zakonnym powinno się prowadzić następujące księgi:

- 1) przyjętych i odprawionych intencji mszalnych,
- 2) posiedzeń dyskretorium,
- 3) posiedzeń kapituły domowej,
- 4) prac duszpasterskich: miejscowych i zamiejscowych,
- 5) miesięcznych dni skupienia,
- 6) duszpasterstwa powołań,
- 7) pracowników oraz dobrodziejów kościoła, klasztoru i kalwarii,
- 8) urlopów i wyjazdów,
- 9) pomocy dla potrzebujących,
- 10) kronikę klasztoru,
- 11) kronikę i księgę Liturgicznej Służby Ołtarza,
- 12) dokładny wykaz przychodów i rozchodów,
- 13) akta prawne stanu posiadania i ubezpieczeń,
- 14) wizytacyjną.

§2. Ponadto w domach formacyjnych wychowawcy prowadzą:

- 1) dziennik wykładów i konferencji ascetycznych,
- 2) księgę przyjęcia do nowicjatu i profesji czasowej.

Art. 97

§1. Kapituła domowa stanowi, pod zwierzchnictwem gwardiana lub jego zastępcy, wspólnotowy zarząd domu zakonnego (KG art. 240,1).

§2. W domach, w których nie ma dyskretorium, kapituła domowa jest także organem doradczym gwardiana (KG art. 240,2).

Art. 98

§1. Bracia po profesji wieczystej, w poczuciu odpowiedzialności za dobro wspólnoty klasztornej, mają prawo i obowiązek uczestniczenia w kapitule domowej (KG art. 242,1).

§2. Gdy przedmiotem obrad kapituły są wyłącznie sprawy życia liturgicznego, dyscypliny zakonnej oraz regulaminu dnia, biorą w niej udział również bracia bez profesji wieczystej.

Art. 99

§1. Kapitułę domową należy zwoływać przynajmniej sześć razy w roku.

§2. Jeżeli przynajmniej jedna trzecia uprawnionych do udziału w kapitule domowej domaga się jej zwołania, gwardian powinien to uczynić możliwie najszybciej.

§3. Poza wypadkami nadzwyczajnymi, gwardian powinien pisemnie zapowiedzieć kapitułę domową przynajmniej trzy dni przed jej zwołaniem, podając przedmiot obrad. Jeśli ktoś z członków kapituły ma własne propozycje, powinien co najmniej na dzień przed jej zwołaniem przedstawić je na piśmie gwardianowi.

§4. Kto dla słusznej przyczyny nie może uczestniczyć w kapitule, niech powiadomi o tym gwardiana.

Art. 100

§1. Przedmiotem obrad kapituły są: kształtowanie poczucia odpowiedzialności, współpracy i wzajemnego zrozumienia; refleksje nad tym, jaką działalność ma prowadzić klasztor oraz poszczególni bracia (KG art. 112,2); tworzenie braterskiej atmosfery życia (KG art. 46; SG art. 30,2); głosowanie na kandydatów do profesji i święceń (SG art. 103,3 i art. 108,2).

§2. Ponadto do zadań kapituły domowej należy: ustalenie porządku dziennego (SG art. 8); określenie praktyk pokutnych dla wspólnoty klasztornej (SP art. 16,2); ustalenie miejsc objętych klauzurą (SP art. 23,2); troska o znajomość i realizację Konstytucji, Statutów Generalnych oraz Statutów Partykularnych oraz Specjalnych zakonu i prowincji.

§3. Ustalony i zatwierdzony przez ministra prowincjalnego porządek dzienny należy w klasztorze umieścić w miejscu widocznym.

Art. 101

§1. Kapituła domowa ma przedstawić definitorium prowincji, w ciągu trzech miesięcy od zakończenia kongresu kapitulnego, kandydatów na dyskretów. Kronikarza, bibliotekarza, opiekuna Liturgicznej Służby Ołtarza, animatora duszpasterstwa powołań, lokalnego promotora

Franciszkańskiej Unii Misyjnej i asystenta Młodzieży Franciszkańskiej wybiera kapituła domowa i powiadamia o tym kurię prowincjalną.

§2. Zgodnie z art. 245 §1-2 SG członkami dyskreterium są: wikariusz i ekonom, a także inni bracia pochodzący z wyboru.

§3. Spośród proponowanych kandydatów na dyskretów, definitorium prowincji wybiera:

- 1) dla klasztorów, gdzie przebywa od 7 do 10 profesów wieczystych – dwóch dyskretów,
- 2) powyżej 10 do 20 profesów wieczystych – trzech dyskretów,
- 3) powyżej 20 profesów wieczystych – czterech dyskretów.

§4. W klasztorach, w których przebywa mniej niż 7 profesów wieczystych, kapituła domowa pełni funkcję dyskreterium.

§5. Gwardian zwołuje dyskreterium tylekroć, ilekroć – stosownie do wymogów prawa – potrzebuje zgody lub rady, względnie uzna, że wymaga tego dobro wspólnoty domowej (por. KG art. 243,1; SG art. 235-236) lub też propozycję zwołania dyskreterium wysuwają sami dyskreeci.

Art. 102

Ekonoma prowincji i ekonoma domu wybiera kongres kapitulny, a poza nim minister prowincjalny wraz z definitorium. Ich zadania określa prawo powszechne i własne.

Art. 103

Wszystkie klasztory są zobowiązane każdego miesiąca przedstawić ekonomowi prowincji rzetelne sprawozdanie z przychodów i rozchodów klasztoru, przekazując jednocześnie sumę określoną przez kapitułę prowincjalną na cele całej prowincji.

Art. 104

§1. Poważniejsze prace budowlane w zabudowaniach klasztornych i kościelnych wymagają zgody definitorium prowincji.

§2. Na poważniejsze wydatki oraz alienację dóbr domu względnie prowincji gwardian musi uzyskać zgodę kapituły domowej oraz definitorium prowincji, a minister prowincjalny z zachowaniem tego, co należy zachować (*servatis servandis*), zgody definitorium generalnego (SG art. 244).

Art. 105

§1. Biblioteka prowincji mieści się w klasztorze panewnickim.

§2. O systematyczny rozwój i konserwację tej biblioteki troszczy się bibliotekarz prowincjalny, którego wybiera kongres kapitulny, a poza nim definitorium prowincji.

§3. Domy formacyjne również posiadają wydzielone księgozbiory dla siebie właściwych zadań.

§4. Wszystkie domy prowincji powinny posiadać skatalogowane, a w miarę możliwości również skomputeryzowane, zbiory biblioteczne, w których należy gromadzić na bieżąco i przechowywać piśmiennictwo, zwłaszcza z dziedziny duszpasterstwa i teologii.

Art. 106

§1. Minister prowincjalny ze swoim definitorium zatroszczy się o stałe wyasygnowanie środków finansowych na zaopatrywanie w wartościowe książki i czasopisma oraz na sprawne funkcjonowanie biblioteki w Panewnikach. W podobny sposób o biblioteki klasztorne troszczy się kapituła domowa.

§2. Gdyby zaszła potrzeba sprzedaży dubletów książek lub roczników czasopism, prawo pierwokupu przysługuje bibliotekarzom naszej prowincji.

Art. 107

§1. Bez zgody bibliotekarza prowincji nie można wypożyczać żadnych druków i książek oraz dokumentów osobom spoza prowincji. Każde wypożyczenie należy odpowiednio odnotować.

§2. Zgody na korzystanie i wypożyczenie książek z biblioteki klasztornej dla osób postronnych udziela gwardian.

Art. 108

§1. W siedzibie kurii prowincjalnej znajduje się archiwum prowincjalne. Opiekę nad nim sprawuje archiwista wybrany na kongresie kapitulnym, a poza nim przez ministra prowincjalnego wraz z jego definitorium.

§2. Zadaniem archiwisty jest: gromadzenie, rejestrowanie i przechowywanie wszelkich dokumentów.

§3. Archiwista prowincjalny przed objęciem swoich obowiązków składa na ręce ministra prowincjalnego przyrzeczenie o zachowaniu tajemnicy, zwłaszcza w sprawach personalnych i tych, których okoliczności szczególne tego wymagają.

§4. Na każdorazowe korzystanie ze zbiorów archiwum prowincjalnego wymagane jest pisemne zezwolenie ministra prowincjalnego.

§5. Z dokumentów archiwum prowincjalnego można korzystać wyłącznie na miejscu. Archiwista odnotowuje w osobnym zeszycie nazwisko osoby korzystającej ze zbiorów oraz sygnaturę wykorzystanych dokumentów.

§6. W archiwum prowincjalnym wyznacza się specjalnie zamknięte miejsce dla przechowywania ściśle tajnych dokumentów, do których dostęp zastrzeżony jest wyłącznie ministrowi prowincjalnemu i wizytatorowi generalnemu.

Art. 109

§1. Każdy dom zakonny posiada własne archiwum, prowadzone na wzór archiwum prowincjalnego. Opiekę nad nim sprawuje gwardian.

§2. Ewidencję udostępnionych druków i dokumentów archiwalnych klasztoru prowadzi gwardian.

Rozdział VIII

„MINISTROWIE NIECH UPOMINAJĄ BRACI ORAZ POKORNIE I Z MIŁOŚCIĄ NIECH ICH NAKŁANIAJĄ DO POPRAWY” (RB 10,1)

Art. 110

Za zewnętrzne, poważne i moralnie poczytalne oraz prawnie udowodnione wykroczenia lub przestępstwa przeciwko powszechnemu prawu kościelnemu, Konstytucjom Generalnym, Statutom Generalnym i Statutom Partykularnym Prowincji braci należy pociągnąć do odpowiedzialności karnej, zgodnie z KG art. 251-253 oraz SG art. 247-252.

Art. 111

§1. Braci, którzy opuszczają naszą prowincję albo zostają z niej zwolnieni lub wydalen, należy otoczyć troskliwą opieką duchową, moralną i materialną, z uwzględnieniem zasad słuszności, miłości, faktycznych potrzeb, wieku i kwalifikacji zawodowych.

§2. Do ministra prowincjalnego wraz z definitorium należy określenie zakresu i sposobu udzielania pomocy bratu, który opuścił prowincję albo został z niej zwolniony lub wydany.